SOSIAALI- JA TERVEYSJÄRJESTÖJEN AVUSTUSKESKUS

6.9.2024 Asiantuntijalausuntopyyntö

Sosiaali- ja terveysvaliokunta
EDUSKUNTA

STEAn kirjallinen lausunto koskien HE 72/2024 vp Hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveysalan yhdistysten ja säätiöiden rahoituksesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Ehdotuksen mukaan valtionavustusten takaisinperintä siirrettäisiin sosiaali- ja terveysministeriöltä (jäljempänä myös STM) Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA) tehtäväksi. STEA puoltaa lakimuutosta. STEAn näkemyksen mukaan muutos sujuvoittaisi ja tehostaisi viranomaisten takaisinperintäprosessia, jonka seurauksena aikataulu nopeutuisi, koska avustuksen saaja saisi päätöksensä nykyistä nopeammalla aikataululla. Oikeusturvan näkökulmasta avustuksen saajan tilanne ei käytännössä muutu, koska nykymallissakin STM:n tekemä takaisinperintäpäätös on pohjautunut STEAn antamaan lausuntoon. Kuten HE 72/2024 todettu, STM tekee päätökset STEAn lausunnon pohjalta, ja muutoksia tehdään vain osaan lausunnoista, silloinkin vain pieneltä osin. Näin ollen STEAn lausunto on päätöksen teon lähtökohta, ja takaisinperintä tehdään STEAn lausunnon pohjalta kaikissa tapauksissa, jolloin muutos voidaan nähdä tarkoituksenmukaisena. Edelleen avustuksen saajan oikeusturvan takeena on oikaisuvaatimuksen tekeminen ja oikaisuvaatimuksesta valittaminen hallinto-oikeuteen, jolloin oikeusturva ja samalla myös hyvän hallinnon toteutuminen on taattu hallintolain (434/2003) mukaisesti. Tämän lisäksi HE 72/2024 esiin tuotu epäselvyys kuulemisesta hallintolain 34 §:n mukaisesti poistuisi takaisinperinnän siirtyessä STEAlle.

Takaisinperinnän keskittäminen STEAlle selkeyttäisi STEAn näkemyksen mukaan prosessia myös avustuksen saajan näkökulmasta, kun asiaa käsittelevä viranomainen olisi sama taho, jonka kanssa avustuksen saaja muutenkin asioisi.

Takaisinperintäprosessissa hyödynnetään laajasti STEAn asiantuntijoiden monialaista osaamista ja STEAn hallussa olevaa avustuksen saajan hakemus- ja raportointitietoa sekä muuta tietoa avustuksen saajan tilanteesta. Takaisinperintäpäätöksen valmisteluun osallistuu STEAssa usea avustuksen saajan tilanteeseen perehtynyt asiantuntija, eikä päätös missään tilanteessa perustu vain yksittäisen asiantuntijan näkemyksiin.

Takaisinperintäpäätöksen vastuun siirtäminen STEAlle keventäisi hallinnollista taakkaa sekä sosiaali- ja terveysministeriössä että STEAssa.

SOSIAALI- JA TERVEYSJÄRJESTÖJEN AVUSTUSKESKUS

Hanna Heinonen
johtaja

Sini Huikuri
Lakimies

Postiosoite Postadress Postal Address	Käyntiosoite Besöksadress Office	Puhelin Telefon Telephone	Faksi Fax Fax	s-posti, internet e-post, internet e-mail, internet
Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA)				
PL 33 00023 Valtioneuvosto	Meritullinkatu 8 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001		stea@stm.fi www.stea.fi